

Midsommarnattens mardröm

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Albin och Lucia brukar gå på *De seendes* möten i Sivs växthus. Jemma berättar att ett mörker närmar sig och att naturen är i obalans. Midsommarafton är bara om några dagar och det är just då något hemskt kommer att hända. Albin tycker allt känns obehagligt då han drömmer mardrömmar om ett barn som blir överfallet av ett mörker ...

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Att utforska texters budskap, tema och motiv samt deras syfte. (SV 7–9)
- Sammanfattning av texter. (SV 7–9)
- Att delta aktivt i olika former av samtal. (SV 7–9)
- Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar. (SV 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Att urskilja texters budskap och syfte. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten. (SV 7–9)
- Att återge delar av innehållet i olika texter. Att resonera om texter med koppling till upphovsperson, andra texter och egna erfarenheter. (SV 7–9)
- Olika former av samtal. Att uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera åsikter och argument. (SV 7–9)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller och stödord. (SV 7–9)
- Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. (SV 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

STAFETTLÄSNING

Stafettläsning, som högläsningssmetod, fångar många elever. Här kan elever, som känner sig osäkra på läsningen, välja hur mycket de vill läsa. Metoden innebär att du som lärare börjar läsa en bit ur boken (cirka en sida). Sedan fortsätter en elev att läsa några meningar eller en bit av boken (du kan begränsa längden), för att sedan lämna över läsningen till nästa elev, som fortsätter, och så vidare. Detta kan göras i helklass eller i grupper.

MED ANDRA ORD

Boken innehåller en del begrepp som kan behöva förklaras. Skriv begrepp på små lappar. Lägg lapparna upp och ner i en hög på bordet. En elev plockar upp en lapp och håller den i pannan. De andra eleverna ska sedan ge ledtrådar så att eleven som har lappen i pannan kan lista ut begreppet.

Förslag på begrepp:

troll	dagg	mardröm
växthus	rädsla	prästinna
midsommar	bortbyting	duggregn

PAPPERSKORGEN

Detta är en läsförståelseövning där du ställer frågor om texten och eleverna samlar poäng genom att träffa papperskorgen med sin ihopskrynkade svarslapp.

Ni behöver en bunt med papperslappar och en papperskorg. Förbered frågor om innehållet i boken.

Exempel:

Vad heter Albins tvillingsyster?

Vad drömmer Albin mardrömmar om?

Var brukar De seende ses för möte?

Vad är det som låter från Jemmas hus?

Vad hände med Jemmas son?

Vad samlar Albin och Lucia tidigt på midsommarmorgon?

Varför ska Lucia och Albin gå in i Disaberget till trollen?

Hur kommer de in i Disaberget?

Hur lyckas de ta ut pojken från Disaberget?

Vem blir prästinna när Jemma flyttar?

1. Dela in eleverna i par. Dela ut några papperslappar till varje par.
2. Ställ en fråga till eleverna. Eleverna diskuterar svaret i par.
3. De skriver ner sitt svar på en papperslapp.
4. Gå gemensamt igenom vad varje grupp har skrivit. De par som har skrivit rätt får skicka fram en fråna paret med svarslappen och ställa sig på ett led vid utpekad plats, cirka 3 meter från papperskorgen.

5. Alla i ledet skrynklar ihop sin svarslipp. Därefter ska en i taget försöka träffa papperskorgen. De som lyckas få i sin svarslipp får ett poäng.
6. När alla har kastat sin svarslipp skriver ni upp poängen på tavlan eller så har varje par koll på sina egna poäng.
7. Därefter ställer ni nästa fråga och eleverna skriver ner sitt svar.

ÅTERBERÄTTA BOKEN

Eleverna ska träna på att återberätta boken med hjälp av stödord. Som stöttning under arbetet med att återberätta är det bra att samla många intressanta och användbara ord från boken. Här kommer exempel på ord som kan vara bra att använda sig av:

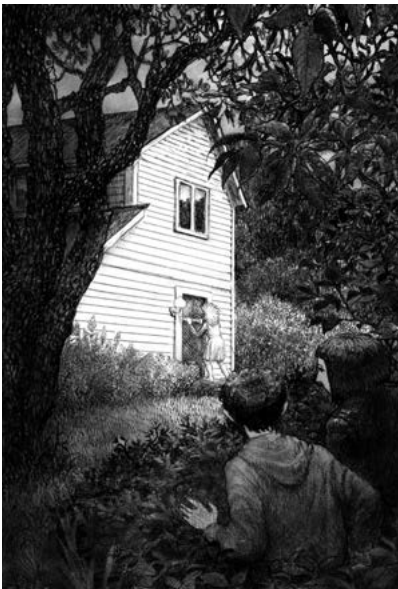
Albin	växthus	midsommar
mardrömmar	prästinna	Disaberget
pojke	dagg	troll
mörker	lås	Svinto
Lucia	vrål	belladonnabär
De seende	bortbyting	armband

FRUSEN TID

Eleverna ska skriva text till en bild, gärna en bild från boken. Förklara att ett foto är "frusen tid", det vill säga det hände något innan bilden togs, det händer något just när bilden tas och det kommer att hända något när bilden är tagen.

1. Be eleverna att skriva en text till bilden, där de fantiserar ihop en historia om vad som hände, vad som händer och vad som kommer att hända.
2. Sätt upp bilderna i klassrummet och be eleverna läsa sina berättelser. Här kan man låta flera elever få samma bild. Det blir då flera olika berättelser om samma motiv och det är lite extra spännande.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

Kapitel 1–4

1. Vad anar bebisen när mörkret kommer?
Den anar ingenting.
2. Vem tittar in genom fönstret?
Det gör Albin.
3. Vad sträcker sig mot barnet?
Skuggorna går samman och sträcker sig mot barnet.
4. Varför hör ingen när Albin vrålar?
Mörkret slukar allt.
5. Vad heter Albins tvilling?
Hon heter Lucia.
6. Hur länge har Albin drömt mardrömmar?
Han har drömt mardrömmar i en månad.
7. Varför gråter mamma Carmen?
Hon vill att Albins mardrömmar ska sluta.
8. Vad gör Albin för att distrahera nattens mardröm?
Han läser serier, spelar spel och tittar på filmklipp.
9. Var brukar De seende samlas?
I Sivs växthus.
10. Vilken växt driver bort onda andar?
Malörtens silvriga blad driver bort onda andar.
11. Vad är ett hjälpmedel för De seende?
Belladonnan vars blanka bär kan döda i för stor dos.
12. Vad har Lucia för förmåga?
Hon kan se tankar.
13. Vem är De seendes prästinna?
Det är Jemma.

Kapitel 5–8

14. Vad säger Siv i växthuset?
Att hon ser att en ofattbar ondska är på väg. Hon ser den överallt.
15. Varför säger Siv att det kommer att bli den värsta midsommaren någonsin?
Naturen är i olag, jord och underjord saknar jämvikt.
16. Vad dricker de för te?
De dricker kamomill och johannesört.
17. Vad händer när Lucia nuddar vid Jemmas fingrar?
Det känns som en elektrisk stöt och tusen bilder rusar in i Lucias hjärna.
18. Hur känner sig Lucia när hon ser ilskan som trycker sig ut ur bilderna?
Hon känner att hon kommer att spy.
19. Varför sitter Albin och Lucia vakt vid skogskanten vid Jemmas hus?
För Lucia fick en hemsk syn så hon vill ha koll på huset.
20. Vad är det för rykten om Jemma som de hörde när de flyttade in?
De hörde att hon hade en son för länge sedan men att han försvann.
21. Var kommer den enorma smällen ifrån?
Den kommer från Jemmas hus.
22. Vad gör Jemma när hon kommer ut från huset?
Hon smäller igen ytterdörren och bommar igen den med ett stort hänglås.
23. Vad händer när Jemma springer från huset?
Det dundrar och smäller från huset.

Kapitel 9–12

24. När stannar Albin och Lucia?
De stannar vid mataffären.
25. Varför tycker Albin att Jemma har ljugit för dem?
Han tror att hon har ett hemligt hot därhemma som hon döljer för dem.
26. Vem är Jonathan?
Det är en kille från Albins klass.

27. Varför säger Jonathan att midsommar ska bli legendarisk?
För att skämtbandet Hakks ska spela.
28. Varför ska Lucia och Hild gå till Jemmas hus med en bulstax?
För att bryta loss låset och se vad som låter därinne.
29. Varför ska de gå till Jemmas hus på midsommarafton?
För Jemma leder firandet så då är hon inte hemma.
30. Vad drömmer Albin för drömmar?
Han drömmer att mörkret äter barn.
31. Varför berättar Albin inte för någon om sina drömmar?
Han är rädd att drömmarna ska bli verkliga.
32. Vad ställer Carmen fram för frukost?
Hon ställer fram cornflakes, havremjök och fruktyoghurt.
33. Vad får Albin och Lucia med sig för frukost?
De får var sin macka med sig.

Kapitel 13–16

34. Vad gör Albin och Lucia vid diket med Siv?
De ska samla dagg i glasburkar.
35. Vad betyder det att vara intuitiv?
Det betyder att ana saker.
36. Varför vill Siv ha dagg?
Hon använder det i trollformler.
37. Hur mycket dagg har Lucia samlat efter en timme?
Hon har samlat en halv centimeter.
38. Vad berättar Siv om midsommar för Lucia?
Hon säger att tecken visar att midsommar kommer att bli farligast för henne.
39. Vad har Siv i den svarta tygpåsen?
Halssmycken gjorda av läderremmar.
40. Var har Siv bett Albin att spana?
Han ska spana i mitten av festplatsen.

41. Vad är Disabergs stora grej på midsommarafton?
Det är Tillkommandeleken.
42. Vad går alla midsommarlekar ut på enligt Hild?
De går ut på att ta reda på vem man ska gifta sig med.
43. Vad ligger på alla tallrikar vid bordet?
Det ligger salt sill.

Kapitel 17–20

44. Vad hör Albin och Jonathan plötsligt i folkmassan?
De hör ett skrik.
45. Vad ser Lucia och Hild när de närmar sig Jemmas hus?
De ser ett stort hål i huset.
46. Vad tänker Hild på?
Hon tänker på vilda djur, som stora björnar eller älgar.
47. Varför har alla samlats vid scenen?
Det är en man som gråter och säger att hans pojke är borta.
48. Vad ropar den äldre mannen?
Vi samlas för skullgång.
49. Hur länge försökte Jemma gömma sin son?
Hon gömde honom i 20 år.
50. Vad hände med Jemmas son när han låg under körsbärsträdet?
Han blev utbytt mot en trollunge.
51. Varför låste Jemma in trollungen när den var tonåring?
Trollungen var farlig.
52. Vad säger Hild efter att Siv har lagt sin arm på hennes axel?
Jag ska gå hem nu, säger Hild.

Kapitel 21–24

53. Var bor trollen?
De bor i Disaberget.
54. Vem är det som håller allt i balans?
Det gör skogens gudinnor.
55. När blir man bergtagen på riktigt?
När man äter och dricker hos trollen.
56. Vilka är de enda av *De seende* som kan gå in till trollen?
Det är bara barnen som kan det.
57. Varför kan de inte spränga berget?
För trollen är berget och då skulle bara pojken dö.
58. Vad håller Siv i en av glasburkarna med dagg?
Hon håller i pulver från stålullen.
59. Varför ska de stryka järnet och midsommardagget på armarna?
Det ska hålla dem säkra tillsammans med trollkorsen.
60. Varför vågar Lucia inte säga att hon gillar slalom?
Siv säger att hon inte förstår att folk åker till trollnästet och fånar sig.
61. Vad är det enda som avslöjar en bortbyting?
Det är svansen som avslöjar den.
62. Varför vill trollen inte ha Lucia som gäst?
De vet att hon är den farligaste av dem alla.

Kapitel 25–29

63. Hur ser ingången ut till bergtrollen?
Det är en diagonal spricka i berget där det i mitten växer mossa.
64. Vad ska Albin och Lucia göra för att bryta förtrollningen?
De ska stryka järnblandningen på pojkens fötter och panna.
65. Vad föreslår Lucia att de ska göra för att ingången ska öppnas?
De ska drömma och tänka tillsammans.

66. Vad händer när de tänker tillsammans vid ingången?
En liten blå gnista tänds.
67. Vad händer när det börjar bränna på Albins arm just där han har autograferna?
Facklorna på grottans vägg tänds.
68. Hur ser trappan ut?
Den slingrar sig i omöjliga banor.
69. Vad får Albins hjärta att värka?
Han hör ett barn som gråter.
70. Var ser Lucia att pojken sitter?
Han sitter i hörnet av rummet.
71. Vad finns i skålen framför pojken?
Det finns äpplen och bröd.
72. Hur känns stanken från trollen?
Det luktar utedass gånger hundra.
73. Vad får hela berget att skaka?
Trollens vrål får berget att skaka.
74. Varför kan Albin inte springa när han bär pojken?
Hans knä viker sig när han ser ett troll.

Kapitel 30–33

75. Hur stort är ett troll?
Det är fem gånger så stort som en man.
76. Hur ser trollen ut?
Armarna är tjocka som trädstammar och kroppen är knölig och täckt av hår.
77. Vad tar Lucia upp från burken och stoppar i munnen?
Hon stoppar belladonnans bär i munnen.
78. Vad händer med trollen när Lucia äter bären?
De tvärstannar och blir rädda för henne.

79. Vad händer när förtrollningen är komplett?
Trollen har blivit till sten.
80. Hur ska Lucia, Albin och pojken komma ut ur berget?
De ska göra samma sak som när de kom in fast de ska tänka hårt på Siv och Jemma.
81. Vad berättar Jemma för Lucia när hon kommer tidigt nästa morgon?
Hon berättar att hon ska flytta till Malmö.
82. Vad ger Jemma till Lucia?
Hon ger ett guldarmband med berlocker.
83. Vad betyder armbandet?
Det betyder att Lucia är prästinna och leder De seende.
84. Vad har Albin sagt om var de hittade pojken?
Han har sagt att han hittade Josef i skogen där han satt och kramade en gran.
85. Vad är det för knöl som sticker ut ovanför rumpan på Josef?
Det är en svans.

Frågor mellan raden (Du måste tänka efter när du har läst texten.
Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

86. Vad är det för klädkod på midsommarfesten?
De ska vara vitklädda.
87. Hur länge har Albin tänkt vara borta med Jonathan för att titta på Hakks?
I 10 minuter har han tänkt vara borta.
88. Vad heter de som sjunger i Hakks?
De heter Joar och Janni.
89. Varför säger Jonathan att Albin inte får bada i sommar?
För då kommer Hakks autografer att försvinna.
90. Varför hatade Albin att bo i Stockholm?
Där fanns Simon och andra mobbare.
91. Varför är Jemma så blek och svettig?
Hon säger att hennes son är borta.

92. Vad önskar Jemma var ogjort?
Att hon såg trollet som sin Daniel och tog hand om det i hemlighet.
93. Vilket bilmärke har Jemma?
Hon har en Fiat.
94. Hur länge var Albin och Lucia inne i berget?
De var där inne i flera timmar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

95. Vad är en barnkammare?
Eget svar.
96. Vilken månad infaller midsommar?
Midsommar är i juni.
97. Vad är dagg? Varför tror du att de säger fånga daggen?
Eget svar.
98. Varför tror du det är för sent att samla dagg när solen kommer?
Eget svar.
99. Vad betyder skallgång?
Eget svar.
100. Varför tror du att Albin hackar tänder och mår illa när han blir lämnad med Lucia utanför ingången till trollet?
Eget svar.
101. Vad tror du det betyder att Lucia knackar med sina fingrar i Albins hand och han knackar tillbaka?
Eget svar.

VILKEN MENING ÄR RÄTT?

Sätt ett X i rutan framför den rätta meningens

1.

Albin och Lucia är syskon.

Albin och Lucia är grannar.

Albin och Lucia är bästa kompisar.

2.

Albin drömmer alltid om en tjej i skolan.

Albin drömmer ofta mardrömmar.

Albin drömmer aldrig.

3

Albin berättar för läraren om sina mardrömmar.

Albin vågar inte berätta om sina mardrömmar för sin familj.

Albin berättar om sina drömmar för Lucia.

4

De seende brukar samlas i kyrkan för möte.

De seende brukar ha möte i Albins källare.

De seende har möte i Sivs växthus.

5

Jemma är De seendes prästinna.

Siv är De seendes prästinnan.

Lucias mamma är De seendes prästinna.

6

Siv berättar att naturen är i balans.

Siv berättar att det kommer att ske en stor explosion.

Siv berättar att en stor ondska är på väg.

7

Bandet Hakks kunde inte komma och spela på midsommar.

Albins favoritband Hakks ska spela på midsommar.

Albin skriver ett brev till Hakks och ber om autografer.

8

Det dunkar och vrålar från Jemmas hus.

Jemma brukar bjuda in Albin och Lucia i huset.

Jemma berättar alltid sanningen för Lucia och Albin.

9

- En man skriker på midsommar att hans hund är borta.
- En man skriker på midsommar att hans fru är borta.
- En man skriker på midsommar att hans pojke är borta.

10

- I Disaberget bor bergatrollen.
- I Disaberget bor det spöken.
- Vid Disaberget ligger Albin och Lucias skola.